

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin MOȘINCAT
Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Clio
Editura Tipo MC, Oradea-2020

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 - ISSN-L 2734 - 6889

A PATRA DIMENSIUNE ETNO-SPIRITUALĂ A LUI MIHAI EMINESCU ÎNAINTE-MERGĂTOR PE CALEA FĂURIRII ROMÂNIEI MARI

Col. r. Conf. univ. Dr. Aurel DAVID

MOTO:

„Politicește putem fi despărțiți, dar unitatea noastră de rasă și de limbă e o realitate atât de mare și de energică, încât nici ignoranța, nici sila n-o pot tăgădui... Azi limba este una, azi datina e una, rasa e una și etnologic e unul și același popor, care nu mai doarme somnul pământului și al veacurilor”.

Mihai Eminescu

Eminescu este, fără îndoială, un nume, o pecete și un simbol în expresie etno-spirituală tridimensională: patriarh al limbii române, luceafăr al poeziei românești și sociolog al României moderne. Eminescu a apărut în clipa în care neamul românesc, răsfirat în vatra vechii Dacii, prins în ghearele unor imperii hrăpărețe, a simțit cea mai acută nevoie de minți luminate și brațe tari pentru a-și recuceri dreptul la existență, la cunoaștere și la apărare.

În memoria generațiilor care au urmat a fost impusă, adesea cu mijloace violente, „istoria oficială” a vieții lui Eminescu. Aceasta a fost scrisă mai ales de cei care aveau ceva de ascuns față de dimensiunea sa românească. Epigonii săi au pus în circulație o imagine distorsionată și ireală, din care trebuia să rețină, mai ales de către copiii neprihăniți, doar că Eminescu a fost o ființă slabă și neadaptabilă, pierdută în lumea sa poetică, mărginașă, dar, mai ales că ar fi fost un alcoolic incurabil, că ar fi murit nebun, bolnav de cea mai nenorocită boală lumească.

Gigantica urmă imprimată de Eminescu în memoria istorică a neamului românesc n-a putut însă fi ștearsă și nu va putea fi ștearsă de toți epigonii din lume. Faptele sale, imprimate de Istorie pe răbojul conștiinței sociale, dar tănuite multă vreme de nevolnicii și efemerii stăpâni nedrepti ai vetrei, îi conservă adevărata imagine: aceea de icoană a spiritului neamului românesc. Faptele confirmă că Eminescu a fost un om conștient de sine, dar și de destinul cetății, de o mare luciditate, ancorat cu întreaga sa ființă în realitatea socială, dar mai ales implicat de nevoie în iureșul vieții politice a vremurilor zbuciumate în care a trăit.

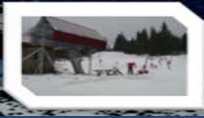
*

Eminescu a urmat drumul destinului său inegalabil, călăuzit fiind doar de steaua de aur a instinctului, pe care a urmat-o precum și-au urmat calea magii călători din străvechime. A străbătut pe jos vatra neamului, din Cernăuții Bucovinei îndoliate, pentru a poposi în Blajul corifeilor Școlii Ardelene, a purces din marginea Sibiului, pentru a ajunge în Bucureștii dâmbovițeni, locul de unde atunci răsărea soarele pentru toți românii.

Eminescu a venit din „*Dacia capta*”, aflată sub stăpâniri străine, ajun-gând în mult dorita și visată „*Dacia Felix*”, eliberându-și spiritul de corsetul ideologiilor imperiale hrăpărețe și violente, însă fără a privi înapoi cu mânie. A ajuns încărcat de dor în acea parte a Daciei care scuturase jugul marilor imperii și pe care semenii săi aflați într-o oază de libertate o numiseră, în mod oficial, „*România*”.

În anul 1867, când Eminescu a ajuns la București, numele „*România*” avea doar 5 ani de existență politico-statală, iar prima sa exprimare publică a fost destinată vestirii profesiunii sale de credință, pe care a dăltuit-o în nepieritoarea expresie-pecete: „*Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie?*”. Și-a exprimat sfios această dorință fierbinte, izvorâtă din inimă, visând, în fapt, la „*raiul Daciei*” străvechi, pe care o purta în suflet și pe care a cântat-o apoi și a jelit-o în versuri cu valoare de axiomă. Pentru acest ideal a dăltuit pe răboj nepieritoarea „*Doină*”, pe care a cântat-o în fața marelui Caragiale.

145 ani de la proclamarea Independenței României

Întâlnirile pline de farmec și de noroc cu oameni de rând, dar și cu titani ai credinței, culturii și istoriei neamului, l-au impresionat până în adâncul ființei sale. Peste tot locul, știut și neștiut, i-au ieșit în cale oameni din neamul lui, care rosteau cuvinte domoale în limba dulce a mamei lui. Soarta l-a tot dus pe drum de țară de-a lungul și de-a latul vetrei, pe care a străbătut-o mai mult pe jos, „în cruciș și-n curmeziș”, din București înapoi la Iași și la Cernăuți, apoi din București, la Brașov, Sibiu, Lugoj, Caransebeș, Timișoara și Arad.

Eminescu a devenit patriarh al limbii române, urmându-și destinul pe calea crucii Daciei străvechi. Această cale i-a confirmat fără tăgadă ceea ce el simțea și știa „dintotdeauna”: limba română este „urmașa celei dacice”, limba „cea mai veche”.

*

Eminescu a receptat adevărata nevoie și valoare a neamului după popasul de câțiva ani făcut în capitala Imperiului austro-ungar. Acolo a întâlnit tineri români din toate părțile vetrei, dornici să ajungă prin studiu mari oameni, cu multă carte. Pe aceștia a reușit să-i convingă că puterea neamului românesc stă numai în unirea statornică a fiilor săi.

Eminescu a contribuit la unirea celor două societăți studențești existente în acel moment în Viena, respectiv „România” și „Societatea literară și științifică a Românilor din Viena”. În anul 1871, acestea s-au contopit în „România jună”, care a încorporat toți studenții români din Viena. Astfel, deviza „**Uniți-vă în cuget și simțiri**” a prins viață, studenții români strânsi în adunare de obște pentru a pune țara la cale formau o „Dacie în miniatură”. Probabil că Eminescu a imprimat salutului studenților români în Viena pecetea răsărită din cea mai stringentă nevoie a neamului, respectiv „**Trăiască Nația! / Sus cu dânsa!**”.

Eminescu a fost printre organizatorii și participanții activi la serbarea de la Putna, din ziua de Sfântă Mărie a anului 1871. La Putna nu a fost atunci un parastas, ci o glorificare a trecutului neamului românesc, o înviere a spiritului vetrei vechii Dacii. Mănăstirea Putna a devenit de atunci „**altarul conștiinței naționale**”, întrucât acolo a prins viață și a dăinuit asemenea unei făclii sacre, ideea unității întregului neam românesc în multimilenara sa vatră. Acolo, Eminescu a ridicat făclia unității neamului, care a luminat fruntariile Daciei întregi. În aceea zi, liceanul **Ciprian Porumbescu**, entuziasmat de măreția momentului, a cântat la vioară „**Daciei întregi**”. Din înălțimea mănăstirii Putna, gândul lui a străbătut năvalnic coama înzăpezită a Carpaților cei semeți și luciul valurilor Dunării albastre, apoi a zburat spre munții Pindului și spre Adriatică, dar și peste Nistru, spre străvechile câmpii getice. Astfel, peste ani a cuprins într-o cugetare fără egal și a însemnat pe răboj, din ce-a văzut și din ce-a citit, imaginea stării vetrei neamului, cu măreția și tragedia ei. „*Nu există un stat în Europa centrală, nu există o țară, de la Adriatică până la Marea Neagră, care să nu cuprindă bucăți din naționalitatea noastră – le spunea el contemporanilor săi. Începând de la ciobanii din Istria, de la morlaccii din Bosnia-Herțegovina, găsim pas cu pas fragmentele acestei mari unități etnice în munții Albaniei, în Macedonia, și Tesalia, în Pind ca și în Balcani, în Serbia, în Bulgaria, în Grecia până sub zidurile Atenei, apoi, de dincolo de Tisa începând, în toată regiunea Daciei Traiane, până dincolo de Nistru, până aproape de Odessa și Kiev*”.

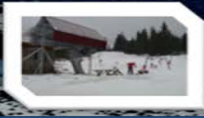
*

În capitala României moderne a întâlnit Eminescu realitatea măreției și decăderii neamului, cu elementele sale de unitate, dar și de disoluție, cu oglinzile ei limpezi de sărăcie, dar și de bogăție și a descifrat ca nimeni altul sursa lor, ajutat de geniala și scânteietoarea sa minte de „**băiat de rumân**”. A văzut o lume pestriță, aflată de dimineața până seara într-o mișcare haotică, cu patrioți adevărați, dar și cu „găgăuși și gușafi”, cu bogați care-și cheltuiau banii nemunciți fiindcă n-aveau altceva de făcut, dar și cu săraci lipiți pământului, cu oameni politici autentici, dar și cu politicieni veroși, care duceau „**muștele la apă**”, cu ziariști devotați condeiului și aflării adevărului, dar și cu jurnaliști intrați slugi la diferiți stăpâni, dâmbovițeni, vienezii sau moscoviți.

Eminescu a avut șansa de a intra în redacția unui mare ziar și de a lucra cu mintea și condeiul în breasla jurnaliștilor, foarte activă și implicată în aducerea la lumină a nevoilor neamului, dar zdrențuită de culorile și ideologiile politice în tabere opuse. De la tribuna „**Timbului**”, liberal prin culoare, dar național pe fond, riguros pe formă și ofensiv pe conținut, Eminescu a putut să exprime public, ca „**bun român**”, în versuri și în fraze tăioase, ceea ce prin alte mijloace de comunicare n-ar fi fost posibil. El le-a spus tuturor celor întâlniți în cale că: „*A fi bun român nu e un merit, nu e o calitate... , ci o datorie pentru orice cetățean al acestui stat, ba chiar pentru orice locuitor al acestui pământ, care este moștenirea exclusivă și istorică a neamului românesc*”.

Eminescu a descifrat sursele răului, înțelegând că marea nevoie a neamului său, exprimată din interes de „**țara legală**” și din nevoie de „**țara reală**”, era refacerea unității nației în vatra vechii Dacii. La București a întâlnit, spre bucuria și uimirea sa, refugiați din părțile aflate sub stăpâniri străine, tineri ardeleni, bucovineni basarabeni, bănățeni ori români sud-dunăreni, veniți la studii universitare. Legăturile statornice cu mulți dintre aceștia, din „**frăție de neam**”, i-au conturat oglinda neamului, cu inteligența și caracterul său, dar și nevoia sa stringentă de refacere, prin luptă pe tărâm cultural și politic, a vetrei străvechi. Atenția sa a fost îndreptată, în primul rând spre

145 ani de la proclamarea Independenței României

românii ardeleni, bucovineni și bănățeni, fiind convins că refacerea vechii Dacii trebuie realizată în jurul coroanei munților Carpați, tăria vetrei străvechi. Așa se explică de ce s-a alăturat, din instinct, cu întreaga sa ființă, luptei pentru eliberarea socială și națională a românilor aflați sub Imperiul austro-ungar și unirea acestora cu România.

La București funcționa, din 3 mai 1867, Societatea „**Transilvania**”, inițiată de revoluționarul pașoptist August Treboniu Laurian, care avea drept scop declarat „*strângerea legăturilor de frăție între junimea studioasă din toate părțile României*”, iar la 10 mai 1881, sub patronajul lui C.A. Rosetti a fost înființată Societatea Iredenta română („**România Iridenta**”), cu scopul nedeclarat public, de a determina o răscoală a populației românești din Transilvania. Eminescu a intuit că numele „*iridenta*”, dar mai ales „*România iridentă*”, încorporat la vedere în pecetea unei astfel de organizații culturale, dar vehiculat în cercurile politice de la București, va trezi reacția violentă a imperiilor vecine, în primul rând a Austro-Ungariei, care nu se va da în lături de la presiuni și amenințări asupra firavului stat românesc, pe care încă-l numea „*Valahia*” și nu „*România*”. El a prevestit inclusiv posibilele măsuri agresive luate de un guvern obedient marilor imperii, soldate cu desființarea societății și prigonirea până la eliminarea fizică a adeptilor săi.

*

Eminescu a intuit că renașterea conștiinței identității neamului românesc într-o lume dominată de mari imperii hrăpărețe trebuie să aibă drept fundament cunoașterea rădăcinilor sale, adică a vremurilor ancestrale, care trebuiau căutate cu migală și rigoare, din generație în generație, până la „*facerea lumii*”. Astfel se explică de ce Eminescu a ținut să încrusteze pe răboj pentru generațiile viitoare **Povestea Dochiei și ursitoarele**, în care a redat măreția Daciei, apoi nenorocirile și nemiloasa soartă hărăzită de ursitoare, dar și *Rugăciunea unui dac*, în care a deplâns soarta dacilor învinși de legiunile imperiale.

Totodată, a ținut însă să atragă atenția că „*Era un popor brav acela care a impus tribut superbe împărătese de marmură a lumii – Roma. Era un popor nobil acela a cărui cădere te împle de lacrimi, iar nu de disperare, iar a fi descendentul unui popor de eroi, plin de noblețe, de amor de patrie și libertate, a fi descendentul unui asemenea popor n-a fost și nu va fi rușine niciodată*”.

Eminescu și-a exprimat public și cu tărie crezul său lăuntric și a lăsat încrustat pe răboj un neasemuit mesaj testamentar, potrivit căruia „**totul trebuie dacizat oarecum de acuma-nainte**”. Autoritatea condeiului său ascuțit și penetrant, a funcției de redactor șef al „*Timpului*” și a numelui devenit armă, i-au permis să devină, în fapt, promotorul planului tainic de refacere a „*Daciei Mari*”.

Eminescu a fost ferm convins, până în străfundul ființei sale, că *planul dacic ne-a traversat istoria*, devenind astfel **Întâi Mergător pe calea făuririi României Mari**, în hotarele Daciei străvechi. El a înțeles, ca puțini muritori până la el, că refacerea unității spațiului străvechii Dacii era pentru români o problemă de renaștere națională, iar nu o simplă „*afacere*”, așa cum încercau să o exploateze marile imperii vecine în folos propriu, dar și unii politicieni dâmbovițeni, care-și căutau mărirea prin „*fraze lustruite și negustorie de vorbe*”.

Astfel, la 24 ianuarie 1882 (de ziua Unirii Principatelor), pe baza structurii „*Iredentei*”, trecută *de facto* în adormire, a fost înființată, pe principiul încifrat al „*Frăției*”, cu implicarea directă a lui Eminescu, o organizație, înscrisă oficial sub numele de „**Societatea Carpații**”. Aceasta și-a propus să sprijine orice „*intreprindere românească*”, cu referire tacită la situația românilor din Imperiul Austro-Ungar.

Eminescu a devenit, în fapt, liderul acestei mișcări de eliberare socială și națională a românilor aflați sub jugul Austro-Ungariei, care a trecut, pe față și tainic, la acțiuni hotărâte. Manifestările „*Societății Carpații*” au îngrijorat reprezentanța diplomatică a Austro-Ungariei, care simțea că aceasta tindea să se transforme într-un adevărat „*partid secret*”, de rezervă, cu zeci de mii de membri, care milita pe față pentru alipirea Ardealului la „*Țară*”, dar desfășura și acțiuni conspirative, unele cu știrea guvernului român. Serviciile de in-formații vieneze au informat autoritățile imperiale că „*Societatea Carpații*” urmărește înființarea unui „**imperiu daco-român**”, devenit spaima fostei cancelarii aulice. Astfel, au trecut la supravegherea permanentă și cu metodă a membrilor societății, infiltrând agenți și în redacția ziarului „*Timpul*”.

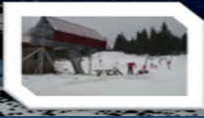
„*Obiectivul*” principal al urmăririi informative a devenit Eminescu, al cărui nume circula deja ca o fantomă în capitala Austro-Ungariei, fiind considerat un adevărat pericol pentru ordinea imperială austro-ungară. De la Viena transmitea în țară conservatorul Petre Carp mesajul imperativ: „**Mai potoliți-l pe Eminescu!**”.

Dar Eminescu nu putea fi potolit, pentru că lui i-a fost scris să poarte crucea jertfei pe calea renașterii identității și refacerii vetrei neamului românesc.

*

Ce-a urmat este istorie însângerată, o istorie care trebuie cunoscută în profunzime și redată generațiilor care vin după noi cu toată tragedia încorporată în ea. În ziua de 28 iunie 1883, România trebuia să semneze tratatul umilitor cu Austro-Ungaria, prin care se obliga să renunțe la revendicarea unirii Ardealului cu România. Întrucât existau semnele unei posibile „*defecțiuni*” și invocând acțiunile „*subversive*” ale Societății „*Carpații*”, Austro-

145 ani de la proclamarea Independenței României

Ungaria a rupt relațiile diplomatice cu Regatul României pentru 48 de ore, efective militare executau manevre armate în Carpați, presa ungară striga că a venit timpul ca imperiul să-și anexeze „Valahia”, iar cancelarul Germaniei, Otto von Bismarck, a amenințat Regatul României, printr-o telegramă secretă către Carol I, cu declararea războiului dacă România nu intră în „noua ordine”. Guvernul român a fost somat, sub amenințarea cu intervenția militară, să desființeze „Societatea Carpații” și să-l anihileze pe Eminescu, catalogat drept „iredentist” și „naționalist”.

În aceste condiții, guvernul condus de **Ion C. Brătianu** a cedat, Poliția a trecut, în forță, la percheziționarea sediului „Societății Carpații” și a domiciliului membrilor comitetului său de conducere. Toți cei dovediți ca membri activi ai organizației au fost ulterior expulzați, apoi s-a lansat semnalul: „*Prindeți-l pe Eminescu și băgați-l la balamuc!*”

Scenariul sacrificării lui Eminescu a constituit și continuă să constituie subiectul și obiectul unor ample analize și dezbateri. Eminescu s-a împotrivit, dar „prieteni” săi l-au doborât și l-au îmbrăcat în cămașa de forță, apoi l-au târât în drum și l-au urcat cu forța în birja morții. Ion Russu-Șirianu, care în acea zi a alergat prin București să-l caute pe Eminescu, a văzut scena schingiuirii lui, declarând ulterior că „*Am auzit glasul său cel adevărat strigând cu deznădejdea celui care se îneacă – Ajutor!*”.

Eminescu a fost jertfit pe altarul Daciei Mari – cel mai important proiect etno-politico-statal gândit de români și pentru români în a doua jumătate a secolului al XIX-lea.

*

„Cazul Eminescu” constituie unul dintre cele mai nefaste exemple de manipulare a conștiințelor prin intermediul așa-numiților „oameni politici”, al presei scrise și al unor „experți” cu metehne de critici sau cu pretenții de istorici. În istoria modernă a României, „cazul Eminescu” este primul exemplu tipic al modului în care până unui patriot și gazetar autentic poate fi frântă de către forțe oculte, iar un geniu național poate fi pus în cămașă de forță de către o putere politică violentă

Prin eliminarea lui Eminescu din viața publică a fost comis un asasinat moral și politic, asociat cu apelative și epitețe, precum: nebun, sifilitic, alcoolic, pericol public, atentator la adresa regelui, reacționar, paseist, antisemit, xenofob, șovin etc. Cei care au avut interesul să-l asasineze moral și politic au urmărit ca Eminescu să rămână în memoria românilor doar ca poet epuizat intelectual, cu toate că principala sa activitate, considerată „periculoasă”, a fost cea de ziarist și de **Înainte-Mergător pe calea făuririi României Mari.**

La mistificarea adevărului despre motivul înlăturării lui Eminescu din viața publică au participat, într-o cărdășie tainică la momentul respectiv, forțe interne și externe. Pentru a-l scoate dintre simbolurile naționale, publicistica lui a fost mereu trecută sub tăcere, pentru posteritate el fiind prezentat doar ca un „poet romantic”, epuizat și el în momentul 1883. „Ediția Maiorescu” a poeziilor sale a lucrat continuu în acest sens, iar pentru unii încă mai „lucrează”.